

ගෝලීය වර්ධන වේගය පිළිබඳව ජාමූඇ පි-20 සමුළුවට අනතුරු අගවා ඇති

IMF issues warning on global growth to G20 summit

නික් බ්‍රිතිස් විසිනි

2016 සප්තමේබර් 2

දින ති අන්තයේ වීනයේදී පැවැත්වෙන නායකයින්ගේ සමුළුවට පෙරාතුව, ලෝක ආර්ථික පනැනීවීමට ඒ 20 රටවල “බලගත මැදිහත්වීමක්” අවශ්‍ය බව ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල කියා සිටියේය.

“ක්‍රියාකැෂීලික්වය බාල වීම,” වෙළඳාමේ පහත් වර්ධනය හා ඉතා අඩු වර්ධනය පිළිබඳ මැත සංඛ්‍යා සැලකිල්ලට ගතිමින් අරමුදල පවසන්නේ, “මේ වසර තුළ ගෝලීය වර්ධනය තවදුරටත් මන්දාගාමී වනු ඇති” බවයි. ඔක්තෝබරයේදී තැවත හමුවන විට ගෝලීය වර්ධන වේගය පිළිබඳ එහි අනාවැකි යේ පහත දමන බවට පැහැදිලි ඇගුවුමක් සහිතව එය සඳහන් කළේ, වාර්තාගත පහත් පොලී අනුපාත පැවතියේ වුව ද “ආයෝජන එක දිගටම බලාපොරාත්තු සුන් කරන” බවයි. එය පෙන්නුම් කරන්නේ, ඉල්ලුමේ අදුරු ස්වභාවය හා “මූල්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ (බැංකුවල) දුබල ගේෂ පත්‍ර ප්‍රකාශනය”.

“අදුරු පලදායිකා ප්‍රවනතා” නිසා, දැනටමත් පහත මට්ටමක පවතින දුබල ආයෝජන, ඇති විය යුතු වර්ධනය හිත කරයි. ආදායමේ වර්ධනය අල්ප වනවා පමණක් නොව, “බොහෝ රටවල පහත් ආදායම ලාභීන්” ඉක්මවා ගොස් ඇත.

ජාමූඇ අධ්‍යක්ෂීකා ලැගැඩි බිලොග් සටහනකින් කියා තිබුණේ, අඛන්චව පවතින පහත් වර්ධන වේගය වඩා වඩාත් ආරක්ෂනවාදයට ක්‍රිඩිය හැකි බවය. “දේශපාලන බට්ටා, ආර්ථික ව්‍යවත හාවයට ප්‍රතිච්‍රිද්ධව පැද්දෙන අතර බලගත ප්‍රතිපත්තිමය මැදිහත්වීමක් තොමැති වුවහොත්, ලෝකය දිගු කළකට බලාපොරාත්තු සුන් කරන වර්ධන වේගය නිසා පිඩාවට පත් විය හැකි බවට” ඇය අනතුරු ඇගුවේය. ගෝලීය ආර්ථිකය පිළිබඳ පුළුල් සම්ක්ෂණයකින් පසුව ජාමූඇ පැවසුවේ, මැත සංඛ්‍යා පෙන්නුම් කරන්නේ “මඟ වර්ධන වේගයක්” ඒ 20 දියුනු ආර්ථිකයන් තුළ මුළුබැස ගතිමින් තිබෙන බවය. ඇමරිකාවේ දෙවන කාර්තුවෙහි වර්ධන වේගය වාර්ෂික අනුපාතයකට අනුව සියයට 1.1ක් වන අතර එය අනාවැකි පලකොට තිබුන මට්ටමින් හරි අඩක් අඩුය. එරට පවතින්නේ “අපේක්ෂා භාග කරන ව්‍යාපාර ආයෝජන මට්ටමකි.”

විශාල අපනයනකරුවන් වෙළඳාම් කළ හැකි හාන්ඩ් මිල ගනන් කෙරෙහි අවධානාත්මක පීඩනයක් යොදන අතර “බොහෝ දියුනු හා තැගී එන ආර්ථිකයන් පහත උද්ධමන වේගයක් ද “අතිරික්ත කාර්මික දාරිතාවක් ද” සමගින් පිළිබැඳු කරන්නේ, දුබල වර්ධන වේගයකි.

මූල්‍යය පෙරමුනේදී අරමුදලේ අගැයීම, මූත්‍රාන්‍ය යුරෝපීය සංගමයෙන් පිටවීම හෙවත් මූක්සිටිහි ක්ෂනික කළබැඳුනිය පහව ගොස් ඇති ද “ඉතාලියේ බැංකු වටා පවතින විශේෂ ආතතිය” බැංකු කෙරෙහි යොදා ඇති බලපැම තවමත් පවතින බව පෙන්නුම් කරයි.

යුරෝපීය බැංකු අධිකාරිය විසින් මැතකදී පවත්වන ලද ආතති පරික්ෂාව සලකුනු කළේ, අක්‍රිය නය “විශාල තොගයක් ගොඩගැසී තිබීම බැංකුවල මූල්‍ය සෞඛ්‍යයට අහිසේයායක්” වී ඇති බවයි. 2015 මැද වන විට යුරෝපීය කළාපයේ එය දෙල දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 8ක් පමන වූ බවට ගනන් බලා ඇත. රක්ත හින වර්ධන වේගය හා පහත් පොලී අනුපාතික ද අවදානමක් ගෙන එයි.

සමස්තයක් ලෙස ලෝක ආර්ථිකයේදී දිගු කාලීන දැක්ම “අසතුවුදායක” බව ද එය සඳහන් කරයි.

2008 ගෝලීය මූල්‍ය අරුමුදය හමුවේ, තැගී එන ආර්ථිකයන් ප්‍රසාරනයට නව පදනමක් සපයනු ඇති බව කියා තිබුනි. එය සැබැවීන්ම හා මුළුමනින්ම පවසන්ව ඇති. මේ කළාපයන්හි වර්ධනය ප්‍රසුඩිය 5 වසර පුරා පිරිහෙමින් පැවති අතර පුරුවයෙන් පැවති මට්ටම් කරාම පසු බසිනු ඇතැයි බලාපොරාත්තු වේ. දියුනු ඒ 20 රටවල වර්ධන වේගය මධ්‍ය කාලයේදී සියයට 1.5ක් පමනක් වේ යයි බලාපොරාත්තු වන අතර එය එතිහාසික සාමාන්‍යයට වඩා සියයට 1න් අඩු මට්ටමකි. දියුනු රටවල 2016 සඳහා ආයෝජනය, 1990-2007 අවධියට වඩා සියයට 2න් අඩු බවට ගනන් බලා ඇති.

“තව ද දුබල ගෝලීය දැක්මේ ප්‍රතිපල ව්‍යුහයෙන් රිනාත්මක යෙදුවුම්, ආයෝජනයේ ප්‍රතිලාභ තවදුරටත් පහත හෙළනු ඇති.” එහි සඳහන් වේ. එය සමග බැඳී මන්දාගාමී වෙළඳාම් “යටින් දිවෙන වර්ධන වේගය මත තවත් බර පටවනු ඇති.”

ගෝලිය ආර්ථිකයේ යටින් දිවෙන සමහර ප්‍රවත්තතා වඩාත් තිපුණු ලෙස ප්‍රකාශීත වන්නේ, වෙළඳාම සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍රය තුළය. පහත් වර්ධන වේගය හා අඩු ආයෝජනයේ ප්‍රතිපල වශයෙන්, මූල්‍ය අරුමුදය හටගන් තැන් පටන් කැපී පෙනෙන පරිදි සිරිනි යාම, මැත්තක සිට තිස මිසවමින් තිබෙන ආරක්ෂනවාදය මගින් උග්‍ර අතට හරවා තිබේ.

2012 පටන්, ගෝලිය වෙළඳාමේ වර්ධනය සියයට 3ක් පමණකි. එය අරුමුදයට පුරුෂවයෙන් පැවති වේගයෙන් හරි අවකි. 1980-2000 අතර වෙළඳාම, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය මෙන් දෙගුනයකින් ඉහළ වර්ධනයක් සලකුණු කළ බවත් දැන් යාන්තම් එක සමාන වර්ධනයක මට්ටම පවත්වාගෙන යන බව ජාම්‍ය පවසයි. “එවන් දුබල වර්ධනයක් පිළිබඳ පුරුෂ තිදුෂුන් ඇත්තේ අතලොස්සක් පමණි.”

පුරුෂ රස්වීම් මෙන්ම මේ සමුළුව ද ආරක්ෂනවාදී පියවර තොගන්නා බවට පොරොන්දු දෙයි. ගෝලිය ආර්ථිකය බිඳ දමා යුද්ධියට මග පැඳු 1930 ගනන්වල, අසල්වැසියා හිගමනට දැමුණු පිළිවෙත් සම්බන්ධ පාඨම් ඉගෙනගෙන ඇති බව පවසනු ලැබේ. එහෙත් මේ පිළිනිදීම වලට වඩා කරුණු කාරනා බලගත්. ආරක්ෂනවාදය තැගෙමින් තිබේ.

ලෝක වෙළඳ සංවිධානය පවසන පරිදි, 2015 නොවැම්බර සිට 2016 මැයි දක්වා ජ් 20 රටවල්, මාස 7ක කාලය තුළ, නව වෙළඳ සිමාවන් 145ක් පනවා ඇත. සංවිධානය එවන් පියවර නිරීක්ෂණය කිරීමට පටන්ගත් 2009 වසරේ පටන් වාර්තාවේ තිබෙන ඉහළම මට්ටම එයයි.

අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන්ට ද ආත්තින් පැනිර යයි. පුරුෂ ජ් 20 රස්වීම් වලට පසුව මෙන්ම මෙවර ද ජාම්‍ය, දැනටමත් පොලී අනුපාත එතිහාසික පහත් මට්ටමක පවතිදී ආර්ථිකය පනගැන්වීම පිනිස තව තවත් පොදු ආයෝජන ව්‍යාපෘතින් ඇතුළු රාජ්‍ය මූල්‍ය පියවර වෙනුවෙන් කැදුවුම් කරයි.

“පොදු ආයෝජනයේ හඳුනාගත් අවශ්‍යතා” වෙනුවෙන් මූල්‍ය සම්පාදනය සඳහා ජර්මනියට ඇති හැකියාව එය පෙන්වා දෙයි. මෙය වනාහි, තම ආන්ඩ්වෛල් පිරිවැය කපාහරින අතරතුර, යුරෝපීය සංගමය, විශේෂයෙන්ම ජර්මනිය, කප්පාද පිළිවෙත් ලිහිල් කළ යුතු බව දිගු කළක් තිස්සේ කියා සිටින ආස්ථානයයි. ඇමරිකානු සමාගම්වල අපනයන වෙළදදාපොලක් ලෙස යුරෝපීය ආර්ථිකය ප්‍රසාරනය කරන ජර්මනියේ මැදිහත්වීම ඇමරිකාවට අවශ්‍ය තිබේ. අනෙක් අතට ජර්මනිය, ඇමරිකාවට එරෙහිව තමන්ගේ මූල්‍ය තත්ත්‍ය දුබල කිරීම අරමුණු කරගත් ඇමරිකානු අවශ්‍යතාවන්ට විරුද්ධය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය පියවර ද ඇතුළු සියලු ප්‍රතිපත්ති අව්‍යාප්‍ය පියවර ගත යුතුය යන ඇමරිකානු ආස්ථානයට සියලු රටවල “එකගතත්වය” ඇතිව තිබෙන බව සමුළුව

ආසන්නයේ ඇමරිකානු හාන්ඩාගාර ලේකම්ගේ ප්‍රකාශයත් සමග ආත්තින් ඉහළ තැගැනී. එම ප්‍රකාශයට ප්‍රසිද්ධියේ විරුද්ධත්වය පල නොකෙරුණු තමුදු, සතුරුකම යටින් පැසුවමින් තිබේ. වසර මූල පැවත්වූ ජ් 20 මූදල් ඇමතිවරුන්ගේ සමුළුවේදී, ජාම්‍ය සම්බන්ධිකාරක කටයුතු වෙනුවෙන් කළ කැදුවමෙන් පසුව, ජර්මානු මූදල් ඇමතිවාල්ගැන්ගේ ජේබල් එක එල්ලේ කියා සිටියේ, නය පදනම් කරගත් වර්ධන මොඩලය එහි සිමාවන් කරා පැමින ඇති” බවය.

කුමන ආකාරයකින් හෝ ලෝක ආර්ථිකය නාසිවේමට ජ් 20 දක්වන අසමත්කම, ඕස්ට්‍රෙලියාවේ බ්‍රිස්බෙන්හි 2014 පැවති සමුළුවේ පොරොන්දු වල ප්‍රගතිය පිළිබඳ සමාලෝචනයකින් මතු කර දක්වයි. එහිදී ලෝක නායකයේ තම සාමූහික දදේනි 2018 වන විට අමතර සියයට 2න් ඉහළ තැව්මට පොරොන්දු වූහ. ජාම්‍ය අනුව, පොරොන්දු වලින් සපුරා ඇත්තේ සියයට 55ක් පමණි. “2018 වඩාත් ලංවමින් තිබෙයි වූහින්හි පොරොන්දු ඉටු තොවන බව පෙනෙන්නට තිබේ.” යුරෝ සංගමයෙන් පිටවීමේ ව්‍යක්සීට ජන්දයේදී මෙන්, ලොව පුරා ආන්ඩ්වෛවල පිළිවෙත් කෙරෙහි පල වන දැඩි සතුරුකම විශේෂිත කොටගත් දේශපාලන වර්ධනයන් ද ජාම්‍ය සැලකිල්ලට යොමුව තිබේ.

ජ් 20 “ගෝලියකරනය යථාර්ථවත් කළ යුතුය” සියා සිටින අරමුදල, මවන්, “වර්ධන වේගය ඉහළ තැව්ම පමණක් තොව, ලෝක ආර්ථිකය වෙනස් කරන සංගේධනයන්හි බරට කර ගසන අය ද ඇතුළු සියල්ලන් විසින් එය බෙදා ගන්නා බවට ද වගබලා ගන්නා බව පෙන්නුම් කරන, පැහැදිලි හා ඒත්තු ගන්වන සුළු තිවැරදි පිළිවෙත් සහිත ත්‍යායපත්‍රයක් ඉදිරිපත් කළ යුතුය” සිටින්හි.

මෙය වනාහි ආර්ථික වශයෙන් රවුම හතරස් කිරීමට සමාන දෙයකි. යල වතාවක් සාධක ප්‍රකාශයන්ට වඩා ගබඳ නගයි. පසුහිට අට වසරේ යථාර්ථය නම්, මධ්‍යම බැංකු විසින් සම්පාදනය කරන ලද ලාභ මූදල් වලින් ගිනි අවුළුවන ලද, මූල්‍ය වංශාධිපතිත්වය විසින් පෙර තොවූ විරුද්ධතු තරම් දෙන සම්භාරයක් පොදු ගසා ගැනීම, සමාජ අසමානතාව පුළුල් කිරීමටත් බැංකියන සංඛ්‍යාත ජනතාවන්ගේ ජීවන තත්ත්‍යන් කාබාසීනියා කර තිබේයි.

මානව වර්ගයාගේ නිෂ්පාදන බලවීග ගෝලිය පරිමාවකින් එකාගු විම ඒ හැරියට ප්‍රගතියිලි වර්ධනයක් වූව ද එය සිදුකර ඇත්තේ ලාභ පද්ධතියේ ආකෘතිය තුළය. එය ඉල්ලා සිටින්නේ, කම්කරු පන්තියේ සමාජ කොන්දේසි වලට එරෙහි අනවරත ප්‍රභාරයකි. මෙම ත්‍යායපත්‍රය තවදුර පැවතිම හා ගැඹුරු කිරීම සඳහා වන “බලගත් කියා” පමණක් ජ් 20 සමුළුව තුළින් මතුව එනු ඇති.